

Novoizvoljeni odborniki MLO Ptuj so prevzeli naloge in odgovornost za nadaljevanje graditve socializma v Ptuj

Novoizvoljeni mestni ljudski odbor v Ptuj je na prvem zasedanju dne 28. decembra 1949 prisegel ljudstvu iz področja MLO Ptuj, da bo izvrševal svoje naloge v korist graditve socializma v novi Jugoslaviji. Iz vrste novoizvoljenih članov je izvolil izvršilni odbor MLO:

Predsednik: Vogrinec Janko, Podpredsednik: Vidmar Franc, Tajnik: Novak Rudolf. Člani odbora: Voda Štefan, Rudolf Ivan, Hojnik Karl, Stropnik Lojzka, Kranjčič Ivo, Ogorelec Mirko, Plovar Zora, Zorič Franc, Vučak Franc, Satler Ivan.

V tri komisije MLO so bili izvoljeni: Disciplinska komisija: Novak Rudolf, Vrabi Jože in Kokol Martin. Mandatna komisija: Vidmar Franc, Mohorič Zora, Rožic Jože. Po poročilu zastopnika OLO tov. Maurerja Ivana o razvoju in pomenu ljudske oblasti ter graditvi socializma ter po kratkem nagovoru ponovno izvoljenega predsednika MLO tov. Vogrinca Janka je bila diskusija. Predsednik tov. Vogrinec Janko se je zahvalil prejšnjemu odboru MLO za delo v ljudski oblasti. Po diskusiji so bili sprejeti sledeči prvi sklepi:

- 1. Volivni imeniki bodo na novo sestavljeni do 15. januarja 1950;
2. Prva seja IO MLO se bo vršila takoj po zasedanju;
3. IO MLO bo imel redne 14-dnevne seje, po potrebi pa tudi v krajšem razdobju;
4. Zasedanja MLO se bodo redno vršila vsake tri mesece; po potrebi tudi v krajšem razdobju;
5. Zbori volivcev se bodo vršili vsake tri mesece;
6. O vsakem zasedanju MLO bodo pravočasno obveščeni vsi volivci, da bodo lahko prisostvovali zasedanju;
7. Za čim boljše povezavo s prebivalstvom Ptuj se bo MLO posluževal lokalnega tednika »Naše delo«;
8. Lokalno gospodarstvo se bo utrnilo in razširilo, enako kulturno in prosvetno življenje.
Na I. seji izvršilnega mestnega ljudskega odbora je bila izvršena razdelitev dela na posamezne članke IO. Določeno je bilo obenem, da se bo vršila 2. seja dne 5. januarja 1950. Delo IO MLO je po poverjeništvih razdeljeno v sledečem:
Poverjeništvu za finance: tov. Voda Štefan.
Delokrog: Davek, proračun MLO in finančno poslovanje podjetij.
Poverjeništvu za komunalno gospodarstvo: tov. Rudolf Ivan.
Delokrog: Mestne obrtne delavnice, mestna komunalna podjetja in mestni kino.
Poverjeništvu za kmetijstvo in državne nabave: tov. Hojnik Karl.
Delokrog: Kmetijstvo in državne nabave MLO, mestna ekonomija.
Poverjeništvu za trgovino in preskrbo: tov. Stropnik Lojzka.

Delokrog: Prehrana in preskrba, mestne gostilne in pekarnice, DUR in mestno skladišče piva.

Poverjeništvu za prosveto: tov. Kranjčič Ivo.

Delokrog: Prosveta in kultura področja MLO, mestno gledališče.

Poverjeništvu za plan: tov. Ogorelec Mirko.

Delokrog: Planiranje gospodarstva MLO.

Poverjeništvu za zdravstvo: tov. Plovar Zora.

Delokrog: Zdravstvo področja MLO, Mestne lekarne.

Poverjeništvu za stanovanjske zadeve: tov. Vučak Franc.

Delokrog: Stanovanjski urad MLO.

Podjetje za upravo zgradb in njena gradbena ekipa.

Poverjeništvu za socialno skrbstvo: tov. Zorič Franc.

Delokrog: Socialno skrbstvo področja MLO Ptuj.

Poverjeništvu za delo: tov. Satler Ivan.

Delokrog: Razporeditev in pravilna zaposlitev delovne sile.

Delo novoizvoljenega MLO in IO MLO v zadnjih dveh letih prve Ti-

tove petletke bo ostalo v obeh delovnega ljudstva na področju MLO kot vodilno življenjsko in družbi delovnih ljudi koristno delo za zgraditev družbenega gospodarstva, v obeh razvoja socializma pa kot vodilno delo revolucionarnih borcev za dosego zdravega, srečnega in veselega življenja državljana nove Jugoslavije že v času po zmagoviti ljudski revoluciji pod vodstvom KPJ s tov. Titom na čelu.

Vse to delo bo toliko uspešnejše, kolikor bolj bo s svojimi predstavniki sodelovalo delovno ljudstvo, se nanj obračalo s predlogi in s potrebnim operativno pomočjo v primerih, kjer je uspeh dosegljiv samo ob sodelovanju množice.

V borbo proti birokratizmu bo MLO prešel tudi s tem, da bo pravočasno zainteresiral prebivalstvo iz Ptuj za zasedanja MLO, da jim bo ljudstvo lahko prisostvovalo in poslušalo poročila in predloge svojih izvoljenih predstavnikov. Tako ne bodo ostali predlogi in sklepi MLO samo na papirju, temveč živa stvarnost, ki jo bodo volivci iz ptujskega področja sprejeli in dosledno izvajali. N. R.

Požrtvovalni ljudje se znaidejo, ko le treba reševati občeljudsko imovino

V ponedeljek 2. januarja 1950 je ob 10,45 uri izbruhnil požar na podstrešju upravne zgradbe Oblastnega podjetja »Vino« v Ptuj. V kratkem času se je posrečilo ogenj zadušiti in preprečiti večmilijonsko škodo.

Požar ni nastal slučajno. Zidanega ali železnega dimnika nikjer ne more nadomestiti lesena štirioglatca cevi za zračenje hlevskih prostorov. To je bilo v ponedeljek praktično dokazano. Cev dimnika za peč v pisarni ni bila speljana v odprtino zidanega dimnika, temveč v hlevski vzdušnik, ki je bil montiran na podstrešju nad tem prostorom. Zaradi kurjenja v peči se je vnel les cevi in pregorel, pri čemer je ogenj zajel tudi bližnji tram in ostalo okolico.

Za vsakogar, ki je kdaj koli razmišljal o čuvanju občeljudske imovine pred požari, je ta požar sicer ponovna in dragocena šola. Razni navsveti glede pripravnosti za slučaj požara so vsota dragocenih izkušenj pri preprečevanju požara. Naprave, za gašenje, za črpanje vode, za razkopavanje žarišča požara itd. so povsod predstavljale velik pomen. Če niso bile na svojem mestu, je bilo nujno, da je nastajala škoda, ki sicer ni bila potrebna.

Primer požrtvovalnosti in iznajdljivosti je pokazal komandir mestne postaje NM tov. Bojanovič Jurij. Zraven tega, da je dal osebno devet znakov požarne nevarnosti s sireno, je bil na pogorišču med prvimi in prvi, ki je s krampom zdrvel na podstrešje in preprečil, da ogenj ni takoj

zajel notranjosti podstrešnega ogledja. Zlezal je celo na streho, izpod katere se je razvijal požar in prevzel organizacijo gasilne akcije. Na pomoč so prihiteli mestni gasilci. Pri priklopu na hidrant na Kvedrovem trgu jim je razrgalo cev, nakar so morali potegniti cevi do studenca pri proštijiški cerkvi in od tam črpati vodo. V tem času je pridobil požar nekoliko na prostoru in končno povzročil nad 190.000 din škodo.

Prva je opazila požar administratorka podjetja »Vino« tov. Štamec Ivana iz Vičave 5a. Upravnik podjetja tov. Čeh Franc je takoj klical na pomoč NM Ptuj. Nikdo iz podjetja se ni znašel, da bi pohitel na podstrešje, kjer bi se mu posrečilo zadušiti ogenj z malim naporom in skromno količino vode. V spodnjih prostorih so se lotili reševanja pisarniške in skladiščne opreme. Za tovarišem Bojanovičem sta prva pohitela na podstrešje predsednik MLO Ptuj, tovariš Vogrinec Janko in tov. Herbec iz Spuhlja.

Popolno nerazumevanje za položaj ob požaru je pokazala množica gledalcev. Mnogi med njimi so sicer do ma s podeželja, vendar so pozabili, da bežijo kmečki ljudje na mesto požara s krampi, škafi in različnimi posodami za vošč, da se na pogorišču postavijo v vrsto in podajajo drug drugemu polne škafe vode ter tako pomagajo gasiti, ne pa kazati radovednosti in komentirati okoliščin požara. Tako je bilo v neposredni bližini zgradbe nešteto za pomoč pri reševanju sposob-

Plan dela OF za leto 1950 predstavlja za člane OF na Polensaku življenjsko potrebo

V teh dneh sestavljajo sekretariat OF v ptujskem okraju letne plane za leto 1950. Zanimljivo je, kakim pojmom za ostalosti nameravajo letos napovedati boj, s kakimi sredstvi se nameravajo boriti, v kakem času in s čigavim sodelovanjem nameravajo izboljšati v svojem kraju sliko gospodarskega stanja.

Na Polensaku v Slovenskih goricah so se lotili 29. decembra 1949 sestavljanja letnega plana za leto 1950. Pregledali so lanske letošne uspehe frontnega dela ter ločili napake od uspehov.

Ker v letu 1949 niso bili ustvarjeni materialni pogoji za združevanje, zaposlitev in vzgajanje frontnih članov in članic, ni čudno, da niso bili doseženi taki gospodarsko politični uspehi, ki bi vplivali na gospodarsko slabo situirane družine, može, žene, sinove in dekleta, da bi spoznali vzroke svojega težkega življenja in se odločili napraviti korak bližje napredku. Na skupnih sestankih so se oglašali ljudje z vprašanji obvez napram družbi delovnih ljudi in niso pustili do besede ljudi, ki so se ukvarjali z vprašanjem, kako doseči primerne življenjske pogoje, ne da bi bilo treba zapustiti domačijo, družino, malo površino zemlje. To vprašanje so načelniki poedinca. Mnogi ga niso iznašli na sestanku, temveč so ga rešili zase. Odšli so zdoma v službe, v šole in tečaje, od koder se ob praznikih vračajo na svoje domove in jih zopet zapuščajo v zavešti, da so le bili tako odločni, da so prekinili s čakanjem na čase, ko bi se dalo brez truda živeti.

Za leto 1950 so si postavili v ospredje vprašanje elektrifikacije vasi. S tem bodo pridobili v vas električno silo, ki jim bo pomagala pri delu in razsvetljavi. Dosej so si pri vsem pomagali le z živino in z ljudmi. To sta bili edini sili, ki sta jim pomagali povsod. Spoznali so, da je električna energija močnejša in cenejša ter stalna. Ta načrt bo zahteval droge in precej pomožnih del s kopianjem jam za postavljanje drog, podiranje, čiščenje in prevažanje drog. Tu bo potrebna kolektivna pomoč, saj predstavlja napeljava električnega omrežja kolektivno potrebo. V planu za l. 1950 so se zavezali opraviti 5000 prostovoljnih delovnih ur in priskrbeti 250 drog. Elektrifikacija bo odprla vrsto razvojnih možnosti. Vaška podjetja se bodo lahko razvila. Delo z električnimi stroji in na električni pogon bo omogočilo izpolnjevanje krajevnih potreb. V kraju živeči čevljarji, krojači in drugi kvalificirani ter nekvalificirani delavci se bodo lahko združili. Ne bo jim treba hoditi daleč na delo. Družinam ne bo treba hoditi od-

nih ljudi, ki bi lahko dokazali, da so čuvarji občeljudske imovine. Tovariš Bojanovič Jurij in gasilci niso jemali po njih zgleda niti niso mislili na to, kaj se bo dogajalo z njihovim življenjem na podstrešju, ker so se zavedali, da rešujejo del socialistične imovine.

Gasilska četa iz Podvina je prihitela v rekordnem času na pomoč ter s tem dokazala, da je mogoče tudi s konjsko vprego odhiteti daleč na pomoč, kjer je v nevarnosti družinska ali občeljudska imovina. Več gasilcev iz Ptuj je bilo do kože mokrih, ker niso gledali nase, temveč edino na to, da je curek vode zaduševal ogenj.

Ta najlovejša izkušnja nas nujno sil, da vsa državna in zadružna podjetja ter privatniki ponovno pregledajo vse svoje požarne naprave ter da tako zavarujejo vse možnosti preprečitve požarnih slučajev.

L. F.

služevat zemlje, da bi mogole obstojati in vzdrževati svoje številne otroke. Kolektivno delo za elektrifikacijo bo ustvarilo kolektivno potrebo po spoznavanju vrednosti in moči elektrike, važnosti gradnje elektrocentral in elektroturbin, tovarn za izdelavo elektrovedne napeljave in izolatorjev. Na predavanjih bodo istočasno razpravljali o vseh gospodarskih vprašanjih ter se istočasno izobraževali. Mlajši članji in članice bodo dobili veselje za tečaje in šole, za delo v produkciji, v elektrarnah in drugih tovarnah, kjer bodo uravnavali stroje na električni pogon in pri njih ustvarjali razne dele, ki so potrebni v vsakdanjem življenju ljudem in na podeželju. Na predavanjih bodo referati o kolektivni obdelavi zemlje s stroji. Vprašanje združništva ne bo več nikomur tuje in neprijetno, temveč ravno taka potreba kot sedaj elektrifikacija. Delovni ljudje s Polensaka se zavedajo, da je mogoče z izobraževanjem spoznati razvoj in vrednost vseh plasti našega gospodarstva. Zato ne bodo v letu 1950 tako površno gledali na izobraževalni tečaj kot so lani.

Osnutek plana za leto 1950 ne gre mimo vprašanja odkupov na Polensaku. Krajevnege plana setve, živinorej in odaje ne bodo prepustili birokratskemu obravnavanju. Plan odkupov bo izpolnjen ob sodelovanju OF. Fronta bo skrbel, da bodo marljivi kmetovalci prejeli primerno priznanje, saboterji pa primerno kazen, tako da bo mogoče na Polensaku ločiti belo od črne, prijatelje od sovražnikov in graditelje socializma od razdiračev. Mladi člani OF ne bodo zanemarjali vprašanja ljudske tehnike. Pri delu utrjeni, iznajdljivi in spretni fantje se bodo znašli tudi na vsakem motorju in avtomobilu, ko bodo na predavanjih o avtomobilizmu spoznavali tehnične zanimivosti raznovrstnih motorjev, ki jih bodo znali obvladovati in usmerjati, da bodo koristno služili ljudstvu.

O tem osnutku bodo razpravljali na sestanku in ga tudi sprejeli s konkretnimi določitvami časa dela, števila udeležencev in potrebnih sredstev. Letošnji plan Fronte na Polensaku ne bo samo napisan, temveč tudi dosledno izveden, kar bo predstavljalo za Polensak velik korak k napredku in veliko oddaljitev od zaostalosti.

ZAHVALA Okrajni odbor Rdečega križa v Ptuj se zahvaljuje vsem darovalcem prostovoljnih prispevkov v znesku 1500 din, ki je bil nabran na pogrebnini Kureš Marije v Lancovi vasi v mesecu januarju. Ptuj, 3. januarja 1950. OO RKS Ptuj.

MESTNI KINO PTUJ

predvaja v času od 5. januarja do 6. februarja 1950 sledeče filme:

- Od 6.—9. jan. 1950: Ukradena meja, češki umet. film.
Od 10.—16. jan. 1950: Tragičen lov, italijanski umet. film.
Od 17.—19. jan. 1950: Dva borca, sovjetski umet. film.
Od 20.—23. jan. 1950: Serenada, francoski umet. film.
Od 24.—26. jan. 1950: Zvesti Džubars, sovjetski umet. film.
Od 27.—30. jan. 1950: Niklavs Niklavy, angleški umet. film.
Od 31. jan. do 2. febr. 1950: Dubrovski, sovjetski umet. film.
Od 3.—6. febr. 1950: Barba Zvane, jugoslovanski umet. film.

Kinoobiskovalce opozarjamo, da prihajajo pravočasno k predstavam. Uprava.

Priroda in ljudje

Sarpa je reka, ki se zdaj prikaže, zdaj izgine v vročini usahne. Na zemljevidu ni oznamenovana z nepretregano črto, ampak s pretrgano: ne veš, ali je reka ali pa veriga, ezerc. Kalmiške stepe, iz katerih teče, nimajo dovolj vode, da bi jo hranile. Sedaj pa bomo zgradili Sarpo in ustvarili veliko zajezitveno jezero, iz katerega bo šla voda nazaj v stepe. Potem ne bo več stapa hramila Sarpe z vodo kakor doslej, ampak bo Sarpa namakala stepe.

Tako bomo popravili prirodo. Kaj bomo po vsem tem dobili? Zamotano omrežje rek, prekopov in zajezitvenih jezer. Iz zajezitvenega jezera na Donu bo tekla voda po prekopu na vzhod k Volgi. Od prekopa se bo odcepil prvi rokov nazaj v Don. Dalje bo spet zajezitveno jezero, od katerega se bo odcepil drugi rokov k Sarpi. Na obeh teh rokovih bomo zgradili vodne elektrarne da ne bo tekla voda brez koristi, ampak mimgrede gnala turbine. Elektrarne nam bodo dobavljale električni tok. Ta tok bomo pošiljali v Zavolžeje. Tam bo gnil črpalne naprave, bo črpal vodo na polja. Tako odpremo z enim ključem štiri ključavnice hkrati: zgradimo vodno pot iz Volge v Don, dobimo pogonsko silo za črpalne naprave, dobimo vodo za namakanje Kalmiške pokrajine in preskrbimo vodo Kaspiju. Odpremo pa tudi še peto ključavnico: uredimo tok Dona. Don je prava stepna reka, nemirna in deroča.

»Tih Don« mu pravijo. To pa je bodisi pomota ali šala. Res je tih tedaj, ko so vode nizke, a saj tudi druge reke ne divjajo zmerom Ce bi le videli, kakšna razdejajna dela tih Don spomladi, ko se razliva tako, da ponekod ni videti njegovih bregov! Doga se, da se v njegovem dolnem toku dvigne voda za dvajset metrov. Prebivalci ob Donu ne bodo tako kmalu pozabili povodnji iz leta 1926. Ob povodnji vdira voda na polja, odnaša z njih črno prst in zapuščja za seboj močvirja.

Po vsaki povodnji spremeni reka strugo, se meče z ene strani na drugo. Neprastano je treba poglobljati dno, da ladje ne obtičijo na plitvinah.

Kako bi ukrotili divjo naravo »Tibega Dona«?

Treba ga je zadržati. Za uzo lahko služi ravno jez, ki bo zajezil Don in ustvaril zajezitveno jezero. To jezero bo spomladi zbiralo vodo, poleti pa jo bo oddajalo. Eno samo zajezitveno jezero pa ne zadošča. Če hočemo regulirati reko v vsem njenem toku, moramo zgraditi še v gornjem toku zajezitvena jezera, ki bodo sprejemala spomladanske povodnji. Odrvečno vodo lahko speljemo iz zajezitvenih jezer v stepe in jih tako namakamo. Ko vse to napravimo, bo Don res »Tih Don«. Ne bo več poplavljal obrežnih zemljišč kakor doslej vsako leto. Po njem bodo plule velike ladje prav do Voroneža. Sprva smo hoteli pregraditi samo strugo Volge, a pokazalo se je, da bomo

obenem pregradili skoraj vse velike reke naše dežele: Volga, Don, Pečora, Suhona, Onega, Vičегда, Kaspijsko, Črno, Belo in Severno Ledeno morje — vse te reke in morja bodo povezana v eno velikansko omrežje.

To je popolnoma naravno. Prirode ni mogoče preobraziti po kočkih. Če preobraziš en del, moraš preobraziti tudi druge, kajti v prirodi je vse povezano.

ČLENI ENE VERIGE

Kaspijsko morje bomo rešili — da ne bo začelo usihati, bomo sprevili v Volgo vodo iz Dona. In sicer ne majhno količino vode, ampak skoraj polovico vse njegove vode.

Ali pa ne bo s tem oškodovano drugo morje — Azovsko morje, v katero se izliva Don?

Vsa morja spadajo v naše gospodarstvo. Ne ravnaj bi po gospodarskem načelu, če bi za eno morje žrtvovali drugo.

Kaj bo za Azovskim morjem, če se zmanjša dotok vode vanj? Ali bo začelo usihati?

Ne, ne bo začelo usihati. Kajti Azovsko morje je pravo morje, ne pa jezero. Kerki preliv ga spaja s Črnim morjem. Po tem prelivu bo voda iz Črnege morja nadomestila izgubo.

Ali bo torej vse v redu? Ne, vse ne. V morju na gosto živijo živa bitja: ribe in vodne rastline, raki in školjke. Od česa živijo? Živijo od tega, kar jim prinaša s kopnega rečna voda. Hranijo jih povodnji, ki spirajo s kopnega blato in prst ter ju nosijo v morje. Vse, kar je na kopnem že davno poginilo in strohnelo, nudi tu hrano morskim rastlinam. S temi rastlinami se hranijo živali, te pa služijo za hrano drugim živalim.

Kaj se bo torej zgodilo, če se dotok hrane s kopnega zmanjša za polovico? Za naseljenca v morju bo to strašna nesreča. V morju bo nastopila lakota.

Prišlo pa bo še drugo zlo: iz Črnege morja se bo prelival v Azovsko morje tok slane vode. V Črnem morju je voda bolj slana kakor v Azovskem. Poginile bodo mnoge rastline in živali, ki ne morejo živeti v tako slani vodi. Ribe bodo imele še manj krme.

Azovsko morje je doslej s svojo obilico rib nudilo zavetje in hrano ne samo svojim, ampak tudi tujim ribam.

Vsako spomlad prilivajo po Kerčnem prelivu v Azovsko morje ehušane, izstradane ribe iz Črnege morja, ki imajo malo hrane, »na paša«.

V plitvinah ob obalah se pasejo mlade ribice in se debellijo odrasle.

Če bo v morju lakota, ne bodo imele dovolj hrane niti domače niti tuje ribe. Tudi rejci, v davnih časih so se dogajale take reči. Dogačalo se je, da je geološki prevrat spojil ali ločil morja in da so zaradi tega poginile cele vrste rib, da so se naseljenci v morju spremeniili.

Sedaj imamo namen sami izvršiti tak prevrat.

Kako torej bo? Ali morajo res propasti, ali mora res priti konec azovskemu ribarstvu?

Ne, te a ne smemo dopustiti. Preden se bomo lotili regulacije Dona bomo morali dobro premisliti, kako bomo ravnali v Azovskim morjem, moramo preračunati, koliko rečne vode mu je treba, moramo sestaviti projekt tako, da ribe v morju ne bodo poginile.

Ena naloga torej vleče za seboj drugo. Če hočemo namakati Zavolžeje, moramo vzeti vodo Volgi. Da ne bi začel zaradi tega Kaspij usihati, moramo spravi

viti v Volgo vodo iz sodrednih rek — iz severnih rek in iz Dona.

In koliko dobimo pri tem vodnih poti in vodnih elektrarn? Koliko polja bomo lahko namakali!

Vsa ta veriga projektov tvori skupaj projekt za pregraditev Volge, o katerem so razpravljali jeseni leta 1933. v Akademiji znanosti.

Se dosti bo treba porazmisliti, preiskati, preračunati in zrisati, preden bo dograjena Velika Volga. Toda ta projekt ni nobena pravljica.

Kajti prav v trenutku, ko sem začel pisati to stran, se je pripeljal mimo moje stanovanja tovorni avto, na katerega strani sem prebral velik napis: »Sredvolgostroj« — Gradnja na srednji Volgi. Na srednji Volgi so torej že začeli graditi.

Danes sem bral v časnikih o gradnji jezov pri Jaroslavu in pri Permu ter o gradnji prekopa med Volgo in Moskvo. Te reči se gradijo prve. Vse to skupaj je Velika Volga.

A tudi Velika Volga je samo en član v verigi preobrazbe rek. Jezer in morij naše dežele.

ahko bi pripovedoval tudi o drugih členih te verige: o Angari, o Jeniseju, o namakanju Kulundjske stepe z vodo reke Ob, o orjaski morski poti čez Kumo in Manič, ki bo spojila Kaspijsko morje z drugimi morji in tako obnovila med njimi zvezo, ki je bila pred več milijoni let pretregana. Lahko bi pripovedoval o projektu za preobrazbo kavkaških rek, o gorskem jezeru Sevan, katerega vodo bodo spuščili navzdol v dolino. Toda če bi hotel pripovedovati o vsem, ne bi zadostovala ena sama knjiga, ampak bi moral napisati mnogo knjig.